

Poštnina v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

iz vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

II. - 12. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 11.—12. zvezka.

	Stran		Stran
Kako molite skupno mali oficij		Spomini iz misljskega življenja . . .	174
bl. D. M.	161	Kratka zgodovina tretjega reda . . .	180
Asketična šola ali vadnica popolnosti	165	Razgled po serafinskem svetu . . .	188
Dober zgled tretjerednikov . . .	168	Priporočilo v molitev	190
Odpustek na smrtno uro	171	Zahvala za uslišano molitev . . .	190
Odpustki sv. križevega pota	172	Darovi: na ovitku.	

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Vabilo na prihodnji tečaj Cvetja.

Po nasvetu nekaterih smo nameravali izdajati prihodnje leto — jubilejno leto smrti sv. Frančiška — Cvetje vsaki mesec v dosednji obliki in obsegu. Po resnem posvetovanju in prevdarjanju smo pa prišli do sklepa, da storimo najbolje, če ostanemo pri stari naročnini 10 Din. na leto in dosledno tudi pri dvomesečnem izdajanju. Tako bodo mogli Cvetje naročiti in plačati tudi bolj ubožni. Tisti pa, ki imajo manj časa, bodo mogli vsaki zvezek tudi prebrati, kar so preje pri mesečnem izdajanju mnogi opuščali, ter jim Cvetje ni donášalo koristi, ki bi jo moralo. — Izdali bomo pa za mesec oktober posebno številko z več slikami, ako se jih bo za njo vsaj kakih pet tisoč oglasilo in poslalo 10 dinarjev. Tó lahko že zdaj storite pri obnovitvi naročnine za prihodnje leto ali pa pozneje vsaj do meseca majnika. Naročnino za prihodnje leto pa prosimo, da bi kmalu poslali po priloženi položnici in novi naročniki naj se takoj oglasijo, da bomo prvega zvezka dali dovolj natisniti. Starim naročnikom bomo Cvetje nadalje pošiljali; če pa kedo ne bi hotel biti več naročnik, naj nam takoj po dopisnici naznani. Celoletna naročnina v Jugoslaviji 10 Din., za Italijo 7 lir, za Avstrijo 2 šilinga, za Ameriko 1 dolar.

Književnost.

Pri upravi Cvetja ali pri vodstvu tretjega reda v Ljubljani dobite sledeče knjige:

Življenja pot. Priročna knjiga za ude tretjega reda sv. Fr. t. j. molitvenik za tretjerednike, ki obsega potreben poduk, vodilo, odpustke, razne molitve, devetdnevnic, trinajst torkov na čast sv. Antonu, mali oficij bl. D. M. itd. Stane vezan v zlato obrezo 30 Din., z erdečo obrezo 25, v platno vezan 20 Din. Poštšina se plača posebej.

Sprejemnice za tretji red z vodilom, odpustki in nekaterimi molitvami iz tretjerednega obrednika. Stane izvod 2 Din., po pošti 2 D. 50 p. Kedor vzame 25 in več izvodov, se poštšina ne računa.

Mali oficij bl. D. M., posebej tiskan in broširan po 4 Din. 50 par. Tega je le še malo v zalogi.

CVETJE

XL. tečaj. V Ljubljani, november - december 1923. 11.-12. zvezek.

P. ANGELIK.

Sveta noč sv. Frančiška.

(Za sedemstoletnico jaslic.)

Ena največjih zaslug sv. Frančiška je ta, da je ljudi zopet približa Kristusu. Kristus je imel dve naravi: božjo in človeško. Kristjan to vemo in so vedeli v Frančiškovem času in verovali, vendar so vsled nekakega strahu, da ne bi Boga v Kristusu preveč ponižali, gledali v njem v prvi vrsti Boga in ga tudi temu primerno častili. Spoštovali so njegovo božje veličanstvo tako, da so preveč zakrili njegovo človeško naravo in gledali v njem samo kralja nebes in zemlje, ne pa tudi človeka. Temu spoštovanju do Kristusa Boga primerno so komaj še upali gledati nanj ko človeka in morda ni bil ravno v tem zadnji vzrok propadanja verskega življenja in s tem tudi Cerkve sploh, katero je ravno sv. Frančišek imel znova poživiti. Mogočne cerkvene stavbe, slovesna služba božja in vse je imelo sicer spominjati na Kristusa, toda v prvi vrsti na Kristusa Boga ter njegovo veličanstvo. Sè svojim veličanstvom in božanstvom naj bi Kristus vplival na vernike in strah pred njim naj bi jih privedel do pokorščine do njegovih nauk. Kako daleč so šli v tem oziru nam kaže to, da so predstavljali Kristusa celo na križu, kjer kaže in razodeva vso svojo človeško onemoglost, živega, z odprtimi očmi in s kraljevsko krono na glavi. Kaker se nam to čudno zdi, je vendar resnica, da so ga v tej obliki upodabljali in slikali do Frančiškove dobe, notri do 13. stoletja. Šele pod Frančiškovim vplivom so ga začeli slikati tako, kaker ga vidimo danes. Čisto naravno je iz tega sledilo, da so verniki le od daleč stali temu božjemu veličanstvu, ki se je kazalo celo na križu in ni moglo vneti sè sočutjem ali jih z ljubeznijo in usmiljenjem nase pritegniti. (Jerem.) Saj ima človek že po naravi nekak strah pred vsakim veličanstvom.

Vse drugače je umeval Kristusovega in evangeljskega duha sv. Frančišek. Dobro je spoznal, da Kristus ni prišel na svet zato, da bi nas sè svojim veličanstvom odbijal, ampak da bi nas za se pridobil. Ravno zato je vzel nase človeško naravo, da bi se nam tolikanj bolj približal ter nam sè svojo

človeško naravo bil zgled, kako naj svoje vsakidanje človeško življenje uravnajo po božji volji. Boga, ki je duh, človek ne more videti, zato je Bog postal človek, da bi mu bil živ zgled. Sv. Frančišek je vedel, da je Kristus prišel na svet ko zdravnik k bolniku. Kaker se mora zdravnik približati in prilagoditi bolniku, tako tudi Kristus ni hotel stati daleč od nas, da bi ga le sè spoštovanjem občudovali, ampak da bi ga ko zdravnika, ki sočustvuje z bolnikom, ljubili in mu brezskrbno zaupali. Kristus je torej hotel ljudi Bogu približati, ne pa jih od njega oddaljiti, z a t o je skrnil svoje veličanstvo pod ubogo človeško naravo. To je čutil sv. Frančišek in to misel je skušal tekom celega svojega življenja vcepiti v srca vseh ljudi. V ta namen je Kristusa premišljeval sam in ga ljudem predočeval v njegovem zemeljskem življenju in trpljenju. Dokaz temu so Frančiškove jaslice v Greču (Greccio) in petero njegovih ran, ki jih je dobil na gori Alverniji.

Ker obhajamo letošnji božič sedemstoletnico Frančiškovih jaslic, zato oglejmo nekoliko bližje njegovo čudovito ljubezen do detéta Jezusa.

Vsi popisovavci svetnikovega življenja se strinjajo v opisovanju najnežniše ljubezni, ki jo je gojil sv. Frančišek do božjega deteta Jezusa. Ta njegova ljubezen nam zlasti na sveto noč zbuja v srcih čustva, polna pesniške vzvišenosti, radosti in ljubezni. Rojstvo Deteta Jezusa — tako piše Tomaž Čelan — je Frančišek praznoval z neizrekljivo gorečnostjo, z večjo vnemo kot katerikoli drugi praznik. Rekel je, da je to praznik vseh praznikov, ob katerem je Bog postal mali otročiček ter ležal v naročju Evine hčerke. V duhu si je predstavljal te otroške ude, poln hrepenenja, da bi jih smel poljubiti in sočutje do malega Jezusa je tako prešinjalo njegovo srce, da je kaker otrok jecljal besede ljubezni do Njega. In ko so se nekoč pogovarjali, je-li se sme jesti meso ali ne, ker je bil ta praznik na petek, je odgovoril bratu Mavriciju: Grešil bi, o brat, če bi sploh petek imenoval ta dan, na katerega nam je bilo rojeno božje Dete. Hotel bi, da bi na tak dan uživale meso celo stene, in ker tega ne morejo, da bi bile vsaj od zunaj ž njim namazane.

Hotel je tudi, naj bi bogatini ta sveti dan nasitili vse uboge in naj bi ljudje ta dan dali volom in oslom večjo mero ovsa in sena, kaker po navadi, v spomin na čast, ki jih je doletela, da so sè svojim dihanjem greli ude božjega Detéta. In če bi mogel govoriti s cesarjem — je nadaljeval sv. Frančišek — bi ga prosil, naj izda splošen ukaz, naj vsi tisti, ki morejo, nasujejo po cestah žita in zrnja, da bi na tako slovesen dan imeli v obilju hrane ptički, zlasti bratci škrjančki.

In če je le mislil na uboštvo, ki je tisti dan obdajalo ubogo Devico, se ni mogel zdržati solz, tako da je nekoč, ko je mej obedom neki brat omenil uboštvo Marije in Kristusa njenega sina, takoj se dvignil, začel jokati in zdihovati ter je na golih tleh použil svoj preostali košček kruha¹⁾.

Posebno pa je čutil naš ljubeznivi svetnik, kako mu raste čez mero pobožnost do skrivnosti rojstva Gospodovega, po svojem popotovanju na Jutrovo in po obisku svetišč v Palestini. Dokaz za to imamo v znanem in

¹⁾ Prim. Speculum perfectionis c. CXIV.

poezije polnem dogodku, ki je bil silno važen ne samo za pobožnost vernikov, ampak tudi za umetnost in zgodovino; to so žive jaslice, ki jih je dal prvi napraviti naš sv. očak.

Leta 1223. se je sv. Frančišek na povratku iz Rima ustavil z nekaterimi svojimi tovariši v gorskem mestecu Greču, v reatinski dolini Umbrije. Pri tej priliki — bilo je 14 dni pred božičem — je dal poklicati k sebi v Fonte Kolombo zemljemerca Ivana Velita, svojega prijatelja in dobrotnika reda ter mu je rekel: „Če ti je prav, bom praznoval letošnjo sveto noč na poseben, v resnici vzvišen način. Izberi v svojem gozdu kak kraj, ali še boljše kako votlino, če je katera ondi; tja daj postaviti jasli, notri malo slame, priveži zraven enega vola, enega oslička, in pripravi vse, kar je treba za živo predstavljanje jaslic“. Komaj je Ivan to slišal, je hitel, da izpolni Frančiškovo naročilo; na sveti večer je bilo vse potrebno pripravljeno.

Kaker sporoča sv. Bonaventura (Vita s. Francisci) je to delo odobril in blagoslovil sam papež. Frančišek je svojo namero razodel ne samo svojim sobratom v Greču in po bližnjih samostanih, ampak tudi prebivavcem cele okolice. Velike množice ljudi in bratov so se zbrale v greškem gozdu, nekateri morda bolj iz radovednosti nad nenavadno stvarjo, večina pa iz pobožnosti in spoštovanja do svetnika. Ob polnoči so tisočere baklje razsvetljevale temni gozd, plapolale so in migljale raznovrstne luči, na nebu so svetile zvezde, donele so prazniške pesmi iz tisočernih grl in odmevale ob skalah v daljavi; vsi so bili napolnjeni z velikim veseljem in srčno radostjo.

Frančišek je prevzel službo dijakona; pel je pri sv. maši evangelij, potem pa je šel globoko dihajoč par korakov naprej, ves prevzet globoke pobožnosti in prenapolnjen z neizrekljivim veseljem; na to stopi bližje k jaslicam in govori ljudstvu z nebeško sladkostjo o rojstvu ubožnega kralja in malem betlehemskega mestecu. Večkrat je hotel imenovati ime Jezusa Kristusa, pa od ljubezni ves vnet in goreč ga je imenoval le betlehemskega otroka. Izgovarjajoč besedo Betlehem, je bil njegov glas podoben meketanju jagenjčka, njegova usta so bila polna tega glasu, pa še bolj najslajših čustev, tako, da je med imenovanjem božjega Detéta svoje ustnice oblizoval, okušajoč na tak način vso sladkost tega rajskega imena. (Tomaž Čelan in sv. Bonaventura).

Mašnik je opravil sv. mašo nad jaslicami, ki so služile za altar, da bi bilo božje Dete v njih pod podobami kruha in vina samo pričujoče, kaker je bilo telesno in vidno pričujoče v Betlehemu. In mejtem, ko se je Frančišek pripravljal, da bi božje Dete položil na slamo, se je prikazal v jaslih otrok čudovite lepote, ki je na videz spal, med tem ko se je svetnik trudil, da bi ga zbudil. Ko vzame na to svetnik dete ljubeznivo v naročje, se dete zbudi, nasmeje Frančišku in gladi s svojimi malimi ročicami njegovo bradato lice in raskavo erjavo lhaljo. Tej prikazni se Ivan ni prav nič čudil. Vedel je, da je Jezus v srcih mnogih mrtev ali da vsaj spi, Frančišek pa ga je s svojo besedo in zgledom obudil k življenju ali iz spanja.

V spomin na to slovesnost je bila pozneje v Greču sezidana kapelica, v kateri stoji altar ravno na tistem mestu, kjer so stale jaslice in je Ivan Velita videl božje Dete.

Taka je bila ona sladka noč, kaker jo imenuje Tomaž Čelan, v kateri je pred sedmimi stoletji dal Frančišek nov nagib za živo predstavljanje onega ganljivega dogodka, ki se je vršil dvanajst stoletji preje v Betlehemu v zvezdnati noči, ko so pastirji budili svoje črede in so angelji peli: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Sinovi sv. Frančiška niso pozabili na zgled svojega serafinskega očeta in se po vseh svojih cerkvah drže lepe navade, da postavljajo za božič jaslice. To je eno najlepših sredstev za gojitev pobožnosti vesele poezije in najodkritosrčniše radosti.¹⁾

Tako je l. 1223. sv. Frančišek predstavljal prve žive jaslice. Ni bil on prvi, ki je prišel na misel, predstavljati večno lepi prizor rojstva Gospodovega v betlehemskega hlevu. Že iz četrtega stoletja imamo v katakombah sv. Sebastijana ohranjeno sliko jaslic²⁾.

Prvi torej ni bil sv. Frančišek, ki je prišel na misel predstavljati jaslice, pač pa lahko rečemo, da je bil prvi, ki jih je dal predstavljati v koliker mogoče naravni obliki; prvi je bil, ki je jaslice iz cerkve prenesel v pristo naravo. Sinovi sv. Frančiška so seveda to vpeljali v svojih cerkvah in tako se je ta lepa navada razširila po celem širnem svetu, tako da bi dandenes težko našel zares katoliško družino, bodisi v mestu ali na deželi, ki bi praznovala božične praznike brez jaslic.

Kaj pa je hotel Frančišek sè svojimi jaslicami doseči? Nič družega ne, kaker v sebi, svojih bratih in v vseh ljudeh obuditi živo, mogočno ljubezen do novorojenega Zveličarja, ter jih sè živo predstavo ali sliko opozoriti na vse nauke, katere nam je dalo božje Dete že pri svojem rojstvu. Le predobro je vedel tudi sv. Frančišek, da živa slika vse drugače vpliva, kaker še tako lepa beseda, naj si bo že pisana ali govorjena. Kedor pazljivo ogleduje jaslice, vidi pred vsem, kako nehote blažilno in tolažilno vplivajo nanj in na tiste, ki so te tolažbe najbolj potrebni, to so delavci in ubožni ljudje. Ravno čuječim, delavnim, ubogim pastirjem je bilo najprvo oznanjeno rojstvo Gospodovo, ne pa bogatinom, ki imajo svoje veselje in tolažbo že v svojem bogastvu. Jaslice nas dalje uče, kako zelo se moti svet, ki v svojih

¹⁾ Prim. P. V. Vitorino Facchinetti. O. F. M., San Francesco d' Assisi Milano 1921 str. 337—339; Beda Kleinschmidt, Sankt Franziskus von Assisi in Kunst und Legende. Gladbach str. 75—79; Johannes Jörgensen. Der hl. Franziskus von Assisi. Kempten u. München str. 417—420.

²⁾ Vol in osel, katerih sv. pismo nikjer ne omenja, sta pri jaslicah brez dvojbe vsled vpliva pseudomatijevega evangellija (evangellj, ki ni pravi in ga po krivici pripisujejo sv. Matiju), kjer neznan pisavec pripoveduje, da je Marija tretji dan po rojstvu Gospodovem šla iz votline, kjer je rodila Jezusa in da je položila božje Dete v hlev med vola in oslička, in da se je na ta način izpolnilo prerokovanje Izaijevo: »Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda«. (, 3). Živali da so, kaker pripoveduje isti nepravi evangellj, spoštljivo in stanovitno častilo Jezusa in ondi da sta se Jožef in Marija mudila tri dni. Kljub temu, da se na tako sporočilo ne moremo oprati ali mu kaj verjeti, vendar ni čisto brez podlage, kker se naslanja na Habakukovo prerokovanje: »V sredi dveh živali se boš dal spoznati« (3, 2). Vendar pa se tudi te besede nahajajo le v grškem prevodu sv. pisma in v Italij, v hebrejskem in latinskem jih ni. (Cfr. P. Syxtus O. C. R., Notiones archaeologiae Christianae, Romae 1910 Vol. II. p. 2 pag. 116—118.)

predsodkih zaničuje ponižnost in prezira uboštvo. Božje Dete se ne sramuje ne hleva, ne bližine živali, ne sena in slame. Četudi še ne govori, vendar glasno pridiga in kliče vsakemu, ki je resno in pazljivo premišljuje: Nikari se sramovati preproste obleke, ubogih starišev, bornega stanovanja! Glej, če bi bilo to v resnici kaj sramotnega, bi si vsega tega božji Sin gotovo ne bil izbral za svoj delež. Pogled na jaslice ti pa pomaga premagati predsodke tudi pri samem sebi. Že sam pogled brez pridige in besedi te uči, da je zatajevanje telesu koristno, da je bolje, če ne ravnamo ž njim premehkužno. Božji Sin bi si bil lahko po slobodni volji izbral čas svojega prihoda na svet kateregakoli bi bil hotel, pa si je izbral polnočni in hladni zimski čas. Lehko rečemo, da skorej ni mogel bolj neprijetnega trenutka izbrati zase in za svojo ubožno mater, saj je imela komaj plenice za povoje in jaslice za posteljico. Sin božji, ki se ne more motiti, si je izbral to, kar je bolj neprijetno za telo. To je torej boljše in koristniše in najbolj varno. Kdorkoli bi ti svetoval drugače, se ga varuj ko zapeljivca.

To so bile misli, katere je hotel Frančišek vzbuditi sè svojo predstavo pri gledavcih. Celo njegovo življenje je nekak odmev pridige Detéta v jaslicah. Odložil je svoje bogastvo, sam je hotel delati in je svojim bratom naročil, naj v prvi vrsti žive od dela. Uboštvo si je izbral za svojo ljubljeno nevesto in kakšno je bilo njegovo mnenje o zatajevanju telesa, nam kaže jasno ime, s katerim je nazival svoje telo: „brat osel“. Ako hočeš, dragi bravec ali bravka, imeti korist od svojih božičnih jaslic, tedaj pojdi in stori tudi ti tako. Le če boš s temi mislimi v srcu premišljeval jaslice, boš praznoval božične praznike v duhu Frančiškovem.

Sedma stoletnica potrjenja Vodila prvega reda.

ri I. redu sv. Frančiška moramo razločevati trojno Vodilo. Najkrajše je ono, ki je je Frančišek sestavil iz besed sv. pisma ali pri Porcijunkuli ali v Rivotortu in je je ustmeno potrdil papež Inocencij III. 1209. (ali 1210.) leta. To Vodilo se je zgubilo. O njem pravi sam sv. Frančišek v svoji oporoki: „Dal sem napisati z malo besedami in preprosto in gospod Papež mi je potrdil.“

Sv. Frančišek je to Vodilo posnel iz sv. evangelija; za temelj mu ni služilo kako vodilo drugih redov, ampak življenje Kristusovo in njegovih apostolov, zato je je imenoval „način življenja po sv. evangeliju“ (Formula vitae) ali kaker je navadno imenujejo: Forma sancti Evangelii. S tem Vodilom je papež Inocenc III. potrdil tudi Frančiškanski prvi red l. 1209.

Temu Vodilu so leto za letom dodajali razne predpise redovnih zborov in Frančiškova opominjevanja ter je tako ostalo v veljavi do leta 1221., ko se je Frančišek vrnil iz jutrovih dežel (Egipta in Sv. Dežele). Vodilo je bilo presplošno in je je bilo mogoče razlagati zelo strogo ali bolj površno, zlasti glede uboštva, katero je Frančišek tako cenil in je hotel, naj se najstrožje izvršuje. Ko Frančiška ni bilo doma, so nekateri začeli v tem popuščati, nastala so tudi nesporazumljenja glede posta in nekaterih drugih stvari.

Bratje so prosili sv. Frančiška, naj napiše novo, kratko in tedajnim razmeram primerno vodilo. Ko se je vrnil sv. Frančišek iz Egipta leta 1220., se je lotil tega dela; za pomočnika je vzel pobožnega in učenega br. Cezarija iz Spire. Novo vodilo sta dovršila v prvi polovici meseca septembra leta 1221. To vodilo ima 23 poglavij in se imenuje „prvo vodilo Manjših bratov“ in je še ohranjeno. S tem vodilom mnogi bratje niso bili zadovoljni; zdelo se jim je, da zahteva prestrogo uboštvo. Ker pa Frančišek v tem ni hotel nič popuščati, se je br. Elija z nekaterimi italijanskimi provincijali obrnil na kardinala Ugolina. Ta se loti težavnega posredovanja. Ves red organizira: samostane ene pokrajine združi v provincije s provincijali na čelu, vse provincijale podvrže vrhovnemu predstojniku, ministru generalu. Vsi predstojniki so voljeni samo za določeno število let. Potem vzame Frančiškovo vodilo iz leta 1221., ga razdeli na 12 poglavij iz spoštovanja, ki ga je imel sv. Frančišek do dvanajstih apostolov, obravnava poglavje za poglavjem najprej sè sv. Frančiškom, potem s provincijali in skuša ugoditi sv. Frančišku in nasprotni stranki.

Kardinal Hugolin je izročil novo vodilo z 12 kratkimi poglavji Frančišku in mu poskrbel avdijenco pri papežu v Rimu, ki mu je s pismom ¹⁾ dne 29. novembra 1223. potrdil to najnovejšo vodilo za prvi ali frančiškanski red, po katerem živijo frančiškani in kapucini brez polajšanja, minoriti ali konventualci pa s polajšanjem papeževim. Letos obhajamo 29. novembra 700 letnico tega potrjenja; gotovo hvaležnega srca, da nas je Bog poklical v red, v katerem jih je že veliko doseglo visoko svetost in popolnost, pa tudi s trdnim sklepom, da hočemo to Vodilo spoštovati in je zvesto izpolnjevati.

Naj navedemo še one, ki so delali in sveto živeli v naši Jugoslaviji. Sv. Anton Padovanski kot provincijal ²⁾ v Trstu, Gorici, na Primorskem; umrl v Padovi 13. jun. 1231.

Bl. Julijan Cesarel, Istrijan, apostol Istre in Dalmacije je živel okoli leta 1350.

Bl. Nikolaj pl. Pavelić, rojen v Splitu v Dalmaciji, umorjen v Jeruzalemu 14. nov. 1391.

Sv. Janez rojen v Kapistranu na Laškem, pridigal je na Češkem, Poljskem, v Slavoniji, premagal Turke pri Belgradu, umrl v Iloku v Slavoniji 23. oktobra leta 1456.

Sv. Jakob iz Marke v Italiji, predstojnik v Bosni, umrl 28. nov. l. 1476.

¹⁾ Solet annuere.

²⁾ To bi bilo menda težko dokazati; sploh pa Gorica in Trst sedaj ne spadata k Jugoslaviji (Uredn.)

Bl. Jakob, rojen v Zadru, umrl v Italiji 1. maja 1485.

Bl. Bernardin iz Fose na Laškem, predstojnik v Bosni umrl 27. nov. leta 1503.

V sluhu svetosti so umrli v Sloveniji:

V Novem mestu častitljivi p. Janez z Ogrskega, katerega je bil ubil luteran 7. januarja 1548. na velikem trgu; pokopan je v frančiškanski cerkvi pred obhajilno mizo. Bil je učen, pobožen redovnik, goreč pridigar zoper luterane, nevtrudljiv spovednik.

V Ljubljani so luterani dvakrat smrtno ranili in slednjič zastupili častitljivega patra Tomaža iz Solnograda; umrl je 2. aprila 1541.; pokopan je bil v tedanji frančiškanski cerkvi na sedanjem Vodnikovem trgu.

V Novem mestu častitljivi pater Janez iz Gmunda, goreč spovednik in v uboštvu zelo strog mož; umrl 12. aprila 1490.

V Ljubljani častitljivi pater Aleksander iz Požuna, učen in pobožen redovnik, ki se je boril zoper husite na Češkem; umrl je 18. maja 1496.

V Ljubljani častitljivi pater Jakob iz Straubinga, pridigar, učitelj, jako učen in pa skromen redovnik, ki je umrl 1. junija 1513.

Na Trsatu: pater Janez Ferlanič iz Klise, provincijal. Ko gvardijan je vtonil v Rečini (zdaj luka Baroš) pri Reki; mornarji so ga našli na dnu klečečega, proti Trsatu obrnjenega sè sklenjenima rokama. Umrl je 8. septembra 1589, pokopan je poleg oltarja sv. Katarine; okoli leta 1870. je bilo njegovo truplo še nestrohnjeno.

V Rimu v Aračeli je umrl častitljivi brat Hijeronim, slikar, star 31 let dne 24. sept. 1628.

V Ljubljani je umrl 25. junija 1785. častitljivi pater Hugo Vodnik, dvakrat provincijal, učen, pobožen redovnik, katerega je sam ljubljanski škof Karel Herberstein imenoval svetega redovnika; pokopan je bil ko prvi frančiškan pri Sv. Krištofu; ko so prekopali njegov grob, so ga našli nestrohnjenega in ga še enkrat tako globoko pokopali. Proces so ustavili v Rimu, ker ni nihče hotel stroškov plačati.¹⁾

P. Alfonz Furlan.

¹⁾ Glej *Necrologium Conventus Neostad ab anne 1490—1896.*

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

a) *Samota pospešuje spoznanje v verskih resnicah.*

Če bi samota nič drugega dobrega ne prinesla, kakor spoznanje večnih resnic, je že to silno veliko. Če božje reči premišljujemo in jih vedno bolj spoznavamo, nas tako premišljevanje nasiti bolj ko vsaka druga učenost, ki nas nazadnje pusti prazne in nezadovoljne.

V samoti se je sv. Jeronim tako globoko vtopil v spoznanje sv. pisma, da velja za prvega svetopisemskega učenjaka. V samoti klaravalski je sv. Bernard sè svojim velikim duhom in blagim srcem vodil usodo cele Evrope, v tistem stoletju, ki je bilo polno zmot in duševne mračnosti.

Sv. Barbaro je njen paganski oče zaprl v neki stolp, da bi jo zavaroval pred krščanstvom, ki je takrat bujno poganjalo. Pa ravno ta samota je deklico nagnila k premišljevanju resnic, na katere bi v drvenju sveta komaj mislila. Iz stolpa je opazovala lepo naravo. Po resnem premišljevanju je prišla do sklepa: te lepote v naravi niso ustvarili kameniti maliki in ne ljudje, ampak neko bolj mogočno in lepo bitje; čutila je v svojem srcu, da je vse to ustvarilo najvišje bitje, ki mora biti Stvarnik nebes in zemlje. Do tega spoznanja je prišla Barbara v samoti še preden je bila krščena. (Ott, Legende S. 2407.)

V samoti človek temeljito spoznava resnice sv. vere, velik pomen večnosti, gnjusobo greha, vrednost milosti božje, ljubezen božjo do nas, ničemrnost posvetnih dobrot in slepoto posvetnjakov. — V samoti se duša odtrga od zemeljskih vezi, se druži z Bogom v molitvi in premišljevanju, se daruje popolnoma v ljubezni in vdanosti v božjo voljo.

Na tak način se povzdiguje naš duh v višave nad pozemeljske reči, katere nimajo zanj več privlačne sile, ker vedno bolj spoznava, da je človek ustvarjen za kaj višjega.

b) *Samota pospešuje spoznanje samega sebe.*

Brez spoznanja svojega srca ni čednosti, ni popolnosti. Kako naj krotimo svoje strasti, če jih ne spoznamo? Kako se bomo poboljšali, če ne vemo, v čem naj se poboljšamo? Kako se bomo prizadevali za popolnost, če ne vemo, kaj nam še manjka do popolnosti?

Kako potrebna so za kristjana vprašanja: Kako je moje obnašanje do Boga, do sebe, do bližnjega? Kakšne misli prevladujejo v mojem srcu? Kako spolnujem svoje dolžnosti, kako božjo voljo?

Na ta vprašanja ni moči resno odgovoriti v ropotu sveta, marveč le v tihi samoti. Le v samoti je mogoče pregledati napake našega srca. V samoti spozna napuhnjeni človek veliko uboštvo svoje duše; lehkomišljeni kristjan očitvidne napake in nečednosti, katere včasih še celo za čednosti ima; v samoti vidi tretjerednik, koliko mu še manjka do popolnosti; v samoti pride človek do zares trdnih sklepov, ki ne ostanejo brez sadu. Samota je za človeka šola modrosti in čednosti.

V samoti najdemo nevsahljiv vir sladkosti in tolažbe, ki jo pa pozna le tisti, ki samoto ljubi. V samoti moremo prav hvaliti Gospoda, ki daje svojim ljubljencem že tu na zemlji okušati srečo izvoljenih. Taki nimajo nobene večje in važniše skrbi, kaker premišljevati svoje velike nepopolnosti, poniževati se pred Bogom, krotiti svoje počutke, očiščevati nagnjenja srca, prezirati minljive reči, delati za čednost in zatirati greh.

– c) *Samota pospešuje naše občevanje z Bogom.*

Nobena vez ni za nas tako pomenljiva, kaker tista, ki nas veže z Bogom. Kedor pozabi na Boga, zataji svojo pametno naravo in se odpove zveličanju svoje duše. Kje pa človek manj misli na Boga ko v hrupu sveta? Kaj more torej za nas biti koristniše, kaker da vsaj včasih gremo v samoto, da zopet zberemo svojega duha in ga združimo s svojim Stvarnikom? Ko je Mojzes gnal svojo čredo v puščavo in je bil ločen od vseh ljudi, tedaj mu je Bog govoril iz gorečega grma. Prišla je beseda Gospodova na Janeza Krstnika, ne takrat, ko je bival doma, tudi ne na dvoru kralja Heroda, ampak, ko je bil v puščavi. Nad apostole je prišel Sv. Duh takrat, ko so se odtegnili svetu in so bili zaprti v dvorani, v samoti zbrani v molitvi in premišljevanju.

Dobro moliti in prav premišljevati božje reči je najlaglje le v samoti in le v tihi samoti se človek najtesneje združi z Bogom. Samota je torej nekaka kopel, kamer se gre duša namakati, da se more zediniti z Bogom in se potem očiščena vrniti mej svet.

Sv. Eljzearij, grof v Arijanu, je bil delj časa odsoten od doma. Njegova deviška žena sv. Deljina je poslala, v skrbi za svojega tudi deviškega moža, sla, naj poizve, kako je z njegovim zdravjem. Mož ji je po slu poslal pismo sledeče vsebine: „Ljuba moja žena! Meni je prav dobro; če me pa hočeš videti, išči me v stranski rani našega sladkega Jezusa, zakaj tukaj stanujem in tukaj me boš našla, drugod me boš zastonj iskala.“ (Filot. II. pogl. 12.)

V samoti pa ne občuje le Bog z nami bolj zaupljivo, ampak tudi mi se z njim bolj nemoteno pogovarjamo v dobrih in daljših molitvah. Jezus sam vabi molivce v samotni kraj rekoč: „Ti pa, kedar moliš, pojdi v svoj hram in zapri duri, in moli svojega Očeta na skrivnem; in tvoj Oče, ki na skrivnem vidi, ti bo povrnil“ (Mat. 6, 6.) Origen. piše: „Dokler je kedo mej ljudmi, in se da od hrumeče množice vznemirjati, re more nemoteno občevati z Bogom, ni ločen od sveta, ne more biti svet.“

V samoti nam je še le mogoče občevati z Bogom tako, kakor se spodobi za tako velikega Gospoda. Tu nam Bog v resnici govori na srce po napovedi prerokovi: „Popeljem jo v samoto in tam bom govoril na njeno srce“ (Oz. 2, 14.). V samoti se moremo še le posvetiti Bogu, okušati njegovo sladkost.

Ugovori proti samoti.

Samoto smo priporočali in hvalili ko izredno dobro sredstvo v dosego popolnosti. Vender so pa mnogi svetni ljudje, katerim ta nauk o samoti ne ugaja in ugovarjajo proti samoti na različne načine. Naj omenimo nekatere poglobitve ugovore.

Nekateri pravijo: Bog nikjer ne zapoveduje, da bi morali svoje domove zapustiti in si poiskati za bivališče samotne kraje. Bog je ustvaril človeka ko družabno bitje, da živi mej ljudmi in z ljudmi. Čemu nosimo v sebi nagnenje družabnosti, ki človeka sili v družbo? Čemu so nam pravila dostojnosti, postrežljivosti in prikupljivosti, če bi morali tičati v samotah? — Lehko, pravijo, da kliče Bog v samoto ljudi, ki imajo za to prav poseben poklic, a večina ljudi je poklicana, da živijo mej sabo v družinskih zvezah in gospodarskih razmerah.

Kaj naj rečemo na to? Vse to je prav in resnično. Vender pa ne gre tajiti, da se more naš nauk o samoti in omenjeni ugovor proti nji prav lepo združiti v eno celoto. Človek svetnega poklica naj ostane v svetu in mej svetom, izvršuje naj svoja dela in dolžnosti; pri vsem tem pa more od časa do časa iti v samoto, kjer za nekaj časa občuje sè svojim Bogom. Taka duhovna samota je vsakemu mogoča in koristna in marsikom naravnost potrebna, če se hoče duhovno izpopolniti. Res je, da v svetu živeča oseba ne more zapustiti domačije in svojih, da bi si za delj časa poiskala samoto in v nji stalno živela, vender je pa mogoče dobiti ure prostega časa, v katerih se kristjan more in mora kako četrtrinko ure pogovarjati le z Bogom. „Kaj pomaga človeku, ako cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?“ — Od doma se odtegneš, če greš na kako delo v bolj oddaljeni kraj ali na kako potovanje, zakaj se ne bi mogel odtegniti, če je treba opraviti najvažnije delo zveličanja? Cerkev terja celo duhovno samoto ob nedeljah in praznikih, ko zapoveduje božjo službo in posvečevanje nedelj in praznikov. Zakaj bi takrat ne mogel svoje duše povzdigniti k Bogu in se nekaj časa le ž njim baviti? V taki samoti se obude lepe misli in dušo začne žejeti po duhovnih rečeh in popolnosti. Gotovo je duhovna samota boljša, kakor pa v prostih urah potikati se po hišah ali gostilnah, po gorah in cestah sebi in premoženju v škodo, bližnjemu v pohujšanje. — Ljubi torej samoto in goji jo po svojih močeh in dovoli svoji duši, če je žejna, da se napoji; če je žalostna, da se potolaži; če je trudna, da se odpočije v tih samoti.

Drugi ugovarjajo: „Naša opravila nam ne dopuščajo iti v samoto — ne najdemo časa za to.“

A ta ugovor ne sloni tako trdno na resnici, kaker je na prvi hip videti. Marsikedo je popoln gospodar svojega časa. Če mu je količkaj ležeče na duhovnem napredku, bo lahko našel kako uro časa, da bo mogel na samem govoriti. Kolikokrat slišimo besede: „Ne vem, kaj bi počel, tako mi je dolgčas!“ — Porabi tisti čas za duhovno samoto. V tihi samoti premišluj o svojem cilju in namenu, ali to ali drugo versko resnico, pojdi v svojo notranjost, sprašaj si enkrat pošteno svojo vest, beri iz kake duhovne knjige, misli, kako hitro beži čas, da si morebiti že na pragu večnosti. Če boš na ta način preživel proste ure, boš živel v duhovni samoti, kjer bo kmalu minulo vsako dolgočasje. In če boš to večkrat storil, se ti bo priljubila samota in boš izdatno napredoval v čednosti ter se rešil napak in grehov.

A tudi tisti, ki se ves dan trudijo v svojih opravkih in dolžnostih, bodo vedno mogli dobiti tak čas, da oskrbijo poleg svojega umrljivega telesa tudi svojo neumrjočo dušo. — Zjutraj, preden se delo začne, zvečer, ko se delo neha, se bo pri dobri volji že dobilo par minut, da se z Bogom združijo v samoti. Kristjan, ki ima to lepo navado, prav nič ne zamudi pri delu, marveč je opravlja še z večjo natančnostjo in ga spremlja tudi božji blagoslov.

Sv. Katarina Sijenska je po mnenju starišev preveč časa „zgubila“ za Boga in svete reči, bila pa je premrtva za svetne veselice in možitvev. Zato so ji namenoma nalagali toliko dela, da skorej ni našla časa, da bi se posvetila občevanju z Bogom. Pa Katarina si je znala pomagati; postavila si je samoto v svojem srcu. Srce je imenovala svojo celico in v nji je bila vzlic tolikim opravkom neprenehoma združena z Bogom. (Krönes IV. 344).

Tudi mi ne smemo pozabiti, da imamo zraven telesne tudi srčno ali duhovno samoto, ki je še bolj potrebna, kaker prva. Sv. Gregor pravi: „Kaj koristi, ako si samo s telesom v samoti, sè srcem pa ne. (Morel. I. 30. o. 23.) Po nauku sv. Krizologa „najde duša tudi na trgu in na ulici samoto, ki ni nagnjena na časne stvari in jih tudi ne želi“. (Sermo 9.)

Kako moreš namreč z dušo ali srcem biti v samoti, četudi nisi s telesom? Tako, da neumnega, šumečega sveta ne ljubiš, si rad pri svojih poštenih opravkih, brez pametnega vzroka ne hodiš okoli, si nepotrebnih skrbi ne nakladaš in nisi radoveden za prazne novice. Sv. Frančišek Sal. polaga duhovno samoto na srce sè sledečimi besedami: „Zapomni si, da se večkrat umikaš v samoto svojega srca, mej tem ko si s telesom v pogovorih in opravilih . . . Saj pa tudi naši pogovori navadno niso tako resni, da ne bi mogli zdaj pa zdaj odtrgati svojega srca in ga postaviti v to božjo samoto.“ (Filot. II, pogl. 12.)

Gotovo je, da pri najboljši volji mnogim večkrat ni mogoče poiskati telesne samote, takrat posnemajte svetnike, ki so duhovno samoto vedno nosili sè seboj v svojih srcih. Duhovna samota je mogoča sredi sveta v največjem šumu in pri najbolj razteznih opravilih; najdete jo doma pri svojih, na kmetih, v mestu in povsod.

Zopet drugi se ne morejo sprijazniti sè samoto, češ, da je sila dolgočasna. —

Ljudjem, ki so vajeni živeti v vednem posvetnem razveseljevanju, ne gre v glavo, kako je mogoče gojiti samoto in privaditi se na njo? — Zato pa učitelji krščanskega življenja trdijo, da iščejo le mlačne in omamljene duše vedne zabave, slabe družčine in mnogo ničemrnih reči, ker je njih srce prazno vsega dobrega. Ne bomo se čudili, da take duše ne morejo biti samotne, ker jih Bog in kar je božjega ne veseli. Bolj ko treba jih pa veseli svet: zmirom kaj novega videti, zvedeti, poslušati, govoriti, to je za nje. Nek nabožen pisavec jih primerja lastovkam, ki ves božji dan letajo ter komarje, muhe in metulje love.

Ljudje te vrste imajo to veliko napako, da jim je cel okraj in vsa sosenska znana in vedo, kar se v slehrni hiši godi, le sebe ne poznajo in tega, kar se v njihovih srcih godi.

Kaj čuda potem, da jim je samota dolgočasna! Res, dolgočasna je samota, toda samo grešniku, ki ne išče Boga. V samoti se namreč takemu začne vest vzbujati in ga peči, tega pa ne mara, zato si jo pa na vse načine duši z delom in zabavami.

Mnogih je samote bolj groza nego groba; imenujejo jo različno: ječa, grob, pregnanstvo. Z nekega vidika je samota res podobna ječi, a ta ječa je prostovoljna, primerjati se da Noetovi barki. V tej barki se Noe in njegovi res niso mogli prosto gibati, a bili so zavarovani pred smrtonosnimi valovi. —

Človeku bi omenjene ječe ne bilo treba, ke ne bi še vedno divjal na svetu vesoljni potop, ker se pa še vedno vzdigujejo kipeči valovi, ni drugače, kaker da se treba včasi zateči v samoto, — v to duhovno Noetovo barko.

Kedor Boga išče, njemu samota ni dolgočasna, nasproti mu je vir zadovoljnosti in veselja. Človek namreč tudi v samoti ni sam, ker je Bog ž njim y družbi, kaker lepo pojasnjuje sv. Bernard: „Tisti ni sam v samoti, kateri tam Boga išče. Bog sam ga tjakaj spremi in da mu večjo zadovoljnost, kaker bi bil v družbi najjimenitniših zemeljskih velikašev. Jaz nisem bil nikedar manj osamljen, kaker ravno tedaj, ko sem bil sam. (Nevesta Kr. II, S. 173.)

Dobremu kristjanu je težko, če se mora več baviti sè svetom, kaker je prav za njegovo dušo; pazite torej, da vas svet ne bo potegnil na se. Zapomnite si, kedor se nikedar ne umakne s pozorišča tega sveta, se ne ohrani v čednosti, mu zmanjka moči, da bi vedno kot dober kristjan in vesten tretjerednik nastopal. Za tretjerednika, ki se v samoti le dolgočasi in se najraje giblje med svetom, to ni dobro znamenje, manjka mu še prave ljubezni do Boga. Bog je takemu tretjeredniku še premalo in ga skuša nedomestiti sè svetom.

H koncu še enkrat pomislite, ve po popolnosti hrepeneče duše, da je večkratna telesna samota jako koristna, duhovna samota pa potrebna vsem, ki želijo po stopinjah svetnikov pomikati se proti nebesom. Sv. Duh vodi človeka v samoto, hudobni duh pa ga vodi v nepokojen in grešen svet, kjer duša oslabi in se prav lahko pogubi.

Molčečnost.

olčečnost nas obvaruje mnogih grehov, pospešuje napredek v čednosti, podpira duha molitve, nas ohranjuje v zbranosti, pomaga do popolnosti, zagotavlja dušni mir in zadovoljnost. To so nekatere koristi, ki jih dobivamo iz molčečnosti — vredne, da jih na kratko prevdarimo.

1. Molčečnost nas obvaruje pred mnogimi grehi, v katere padajo tisti, ki mnogo in brez prave potrebe govorijo. Vsak človek čuti v sebi nagnenje razodeti svoje notranje misli in čutila z besedo drugim ljudem; razne strasti, zlasti napuh, ljubezen, jeza nas kar silijo k temu. Pri tem pa napravljamo mnogi toliko napak in grehov, da piše po pravici sv. Jakob: „Če pa kedo misli, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, temveč vara svoje srce, njegova pobožnost je prazna“ (Jak. 1. 26). Če hočemo bogoljubno in pobožno živeti in tega ne moremo brez brzdanja jezika, se moramo za sveto molčečnost truditi. Koliko grehov jezik stori, nam pripoveduje nadalje sv. Jakob, ko imenuje jezik „majhin ud, majhin ogenj, ki velik gozd zažge. Tudi jezik je ogenj, vesoljnost hudobije; jezik je eden udov našega telesa, ki oskruni celo telo“ (3. 5—6). Jezik služi za orodje hudobnega duha, on se ga poslužuje, da vnema strasti, zapeljuje, pohujšuje itd. V knjigi pregovorov pravi sv. Duh: „Smrt in življenje je v rokah (oblasti) jezika“ (18. 21). Jezik povzroča prepire in vojske, razdvaja najboljše družine; z opravljanjem in obrekovanjem krade dobro ime in čast, počrni najčistejšo nedolžnost, rani ljubezen, skruni zakonske zveze, omadežuje pravičnost, vara resničnost in greši proti vsem čednostim. — Kaj sledi iz tega? Nič drugega ne, ko resen nauk, da moramo svoje govorjenje prav vravnati in se vaditi v molčečnosti. Nikoli se še nismo kesali, da smo v pravem času molčali, pogosto pa že, da smo v nepravem govorili.

2. Molčečnost pospešuje napredek v čednostih. Skušnja uči, da so vsi čednostni ljudje, svetniki in svetnice, molčečnost in samoto ljubili. Saj si še misliti ne moremo, da bi klepetava oseba sploh mogla čednostna biti. Modri Sirah uči: „Nespametnež povzdiguje svoj glas v smehu, moder človek se pa komaj tiho smeje. Ustnice nespametnega neumnosti pripovedujejo, besede razumnega so pa na tehtnici pretehtane. Norci imajo v ustih svoje srce, modri imajo svoja usta v srcu“ (Sir. 21. 23, 28, 29). Človek, ki mnogo govori, ne more imeti nobene čednosti, ker sploh nima časa, da bi se zanje trudil. Kje naj vzame ponižnost, ki je temelj vseh čednosti, saj pogosto sebe povišuje čez mero, druge pa krivično ponižuje z opravljanjem, obrekovanjem in sumničenjem? Odkod naj jemlje potrpežljivost, če pa ne mine dan brez godrnjanja in pritoževanja čez nižje in višje, če ga vsaka beseda in težava spravlja v nezadovoljnost in se brani križev z večjo uporabnostjo ko Simon na križevem potu? Pravičnost obsega vse druge čednosti; o nji pravi prerok Izaija, da prihaja iz molčečnosti: „Gojitev pravičnosti je molčečnost“ (32. 17). „V molčanju in upanju je vaša moč“ (30. 15).

Molčečnost goji duha molitve in zbranosti. V molčanju se rodijo svete misli, v molčanju sprejemamo navdihljuje Sv. Duha, v njem dobivamo potrebno razsvetljenje, občujemo lahko z Bogom, najdemo tolažbo in pravo veselje. „V samoto jo bom peljal in bom govoril na njeno srce“ (Ozej 2. 14). Oseba, ki se vda preobilnemu in nepotrebemu govorjenju, ki išče razvedrila v pogostem občevanju in praznem razveseljevanju, zgubi veselje do molitve, svete misli ginejo, zbranost duha se zgubi, prave pobožnosti ni več. Mnogo jih je zapustilo pot pobožnega življenja vsled pomanjkanja molčečnosti. Pregovor pravi: „Če se mej pomije mešaš, te bodo svinje pojedle.“

Molčečnost pomaga do popolnosti. Sv. Jakob piše: „Kedor se z jezikom ne pregreši, je popoln mož“ (3. 2). Popolnost obstoji sicer v ljubezni, pa ljubezen se doseže in ohrani z molčečnostjo. Skušnja uči, da napredujejo v popolnosti tiste osebe, ki znajo v pravem času molčati, preveč zgovorne so pa udane raznim napakam in se odaljujejo od popolnosti. „V obilnem govorjenju ni brez greha“ (Pregov. 10. 12). Nekatere osebe rade potožijo, „da ne morejo v popolnosti nikamer naprej“. Če je to izraz ponižnosti in izrečen na pristojnem mestu, prav; če je pa že star obrabljen izraz, je pa prazno klepetanje in kljub take tožbe ne bo napredka v duh. življenju, ker se v molčečnosti premalo vadiš.

Molčečnost rodi dušni mir in duhovno veselje. Obojno to izhaja iz popolne udanosti v voljo božjo in iz pogostega občevanja z Bogom. Kedor pa zapravlja dragoceni čas s praznim govorjenjem, ta ne občuje z Bogom in ni zmožen ž njim se pogovarjati, ker je srce polno posvetnega duha.

Sv. očetje imenujejo molčečnost temelj pobožnosti, varihinjo nedolžnosti, učiteljico duhovnega življenja, voditeljico dostojnosti, krotiteljico strasti, močno trdnjavo proti skušnjavam, zagotovilo zbranosti in molitve, studenec srčnega veselja in miru, vhod do popolnosti.

Kedor torej hoče popolnost doseči in modro govoriti, naj se nauči molčati. „Le kedor rad molči, govori z gotovostjo“ (Hoja za Kr. 1. 20).

Pa oglasil se bo kedo in rekel: Zakaj pa je Bog človeku dal dar govora? Ali ne zato, da govorimo? — Da! Bog je dal človeku dar govora zato, da govorimo, pa ne da govorimo kaj tacega, kar bi bilo njemu v nečast, bližnjemu v škodo, ali nam v pogubljenje. Treba je torej prav govoriti: na pravi način in v pravem času, če ne nas bodo zadele besede: „Povem vam pa, da bodo ljudje odgovor dajali od vsake nepotrebne besede, ki pride iz njih ust.“ V treh slučajih je govorjenje tako, da ni nepotrebno, ampak pravo in koristno: a) kedar govoriš z Bogom v molitvi ali sveti pesmi; b) če govoriš za se in blager duše pri spovedi, če se posvetuješ v dušnih zadevah ali sprašuješ ali odgovarjaš in v časnih v pravi meri in na pravem mestu; c) če govoriš v blager bližnjega: učitelj pri poduku, gospodar pri vladanju hiše in gospodarstva, drugi pri potrebnih zadevah.

Pomen tretjega reda za župnijo.

(Po P. Remigiju Schulte priredil P. Filip B. Perc.)

Tretjeredniki so sinovi in hčere, otroci sv. Frančiška in ko taki predvsem duhovni otroci svojega dušnega pastirja, njegove najzvestejše ovčice, nikaker pa ne tujci v župniji. Tudi tam, kjer jih vodi neposredno redovnik, poznajo svojega pastirja in gredo za njim. V visokih čislih imajo svojo župno cerkev, najzvestejši njeni obiskovavci so, mej vsemi hodijo najraje k pridigam in najbolj pogosti so pri obhajilni mizi. Saj bi ne bili pravi otroci ponižnega sv. Frančiška, če ne bi ljubili in spoštovali svojega dušnega pastirja. — In kako veseli, kako hvaležni so tretjeredniki, če vidijo, da se njihov dušni pastir zajemlje za Tretji red, ga vodi in da je celo sam tretjerednik.

Tretjeredniki niso nekaka izjemna, posebna stranka v župniji, so in nočejo biti več ko drugi; ko bratje in sestre hočejo sè vsemi složno živeti in se mejsebojno podpirati v trdem boju za nebesa. Tretji red sicer izbira ude, zahteva od njih odločno versko mišljenje, pošteno življenje, pa brez tega bi Tretji red ne bil „red“. Noče pa za se nobenih izjem, nobenih posebnosti; po vsem svojem namenu in cilju je prikrojen za življenje mej župljani

Če je Tretji red v dobrih rokah, prinaša župniji vse tiste duhovne koristi, ki jih deli dober samostan gorečih redovnikov celi okolici. Redovna cerkev, obdarjena s premnogimi odpustki in duhovnimi milostmi, ki so jih deležni tudi drugi župljani. Tretjeredniki opravljajo kaker duhovniki in redovniki svoje redovne molitve za vse, ki so božje pomoči potrebni. Tretji red je strelvod, ki odvaja jezo božjo, da ne zadene ljudi zavoljo storjenih grehov.

Tretji red je v župniji apostol miru; na temelju krščanskega svetovnega naziranja izenači razlike mej stanovi, mej ubogimi in bogatimi, mej delavci in gospodarji, mej gospodo ih preprostimi. Vsi so si bratje in sestre. — Ljubezen družu vse v eno veliko družino, v kateri naj ne bo zavisti, sebičnosti, ne preprirov in ne sovraštva.

Tretji red se v župniji bojuje zoper vse, kar je slabega in pokvarjenega, brani vero in pravice sv. Cerkve, bije boj v zasebnem in javnem življenju, družbi, družini, šoli, v politiki ali kjerkoli je potreba.

Župljani imajo v Tretjem redu najlepše zglede pravega verskega življenja, zglede, ki jim dan na dan kličejo: „Sursum corda — kvišku srca!“ ki dvigajo srca iz moreče vsakidanosti in iz britkih svetnih skrbi gori k domovini neumrjoče duše.

Bolniki najdejo v tretjerednikih ljubeznive, dobrosrčne prijatelje, ki jih obiskujejo, jih tolažijo, jim pomagajo koliker morejo. Ubožni, podpore potrebni, dobivajo dejanjske dobrote v največji meri ravno od tretjerednikov. Rajni pa so deležni molitev in dobrih del svojih sožupljanov — tretjerednikov, in marsikatera duša v vicah bo še le tam prav znala ceniti dobrote Tretjega reda v župniji.

P. ANGELIK.

Bodi svetloba.

16. ugovor: Krivično je, da se lahko zveliča katoličan in nekatoličan, ko vendar katoliška vera neprimerno več zahteva kot druge vere.

eka „radovedna Eva“ je brala 13. ugovor v Cvetju in z ozirom nanj piše: Za moj razum se mi pač zdi, da je katoliška vera najtežja. Kaj vse ona zahteva od katoličana! Čemu vse to, če se človek lahko zveliča tudi, če ni katoličan? Zakaj zahteva ena vera toliko, druga pa veliko manj? Plačilo je pa pri obeh enako, kaker je to razvidno iz 13. ugovora.

Na prvi pogled bi človek res utegnil misliti, da to nasprotuje čutu pravičnosti, pa je domnevano nasprotje le navidezno. Pred vsem se Evina hčerka moti, ko pravi, „da je plačilo pri vseh enako“. Že Kristus sam namiguje na neenakost nebeške blaženosti, ko pravi: „V hiši mojega Očeta je mnogo prebivališč“ (Jan. 14, 2). Še bolj jasno pa poudarja to sv. Pavel govoreč: „Vsak pa bo lastno plačilo prejel po svojem delu“ (I. Kor. 3, 8). „Kedor pičlo seje, bo tudi pičlo žet, in kedor seje v obilnosti, bo tudi v obilnosti žet“ (2. Kor. 9, 6). Izrecno povdarja: „Druga je svetloba sonca, druga svetloba lune, in druga svetloba zvezd; zvezda se namreč od zvezde razločuje po svetlobi. Tako bo tudi vstajenje mrtvih“ (I. Kor. 15, 41. 42). Ravno isto uče sv. očetje. Tako je srčno odgovoril paganskemu sodniku sv. Polikarp: „Koliko več trpim, toliko večje plačilo bom prejel“ (Martyr. s. Polycr. 40). Podobno se izražata sv. Ignacij Antijohijski in Tertulijan. Najbolj jasno pa odgovarja na ta ugovor sv. Jeronim: „Če ni nobene razlike mej zasluženjem, če ni nobene razlike mej devicami in omoženimi, če imajo enako vrednost lažja dela čednosti, kaker stanovitnost marternikov, potem je pač nespametno hrepeneti po popolnosti, odveč je vsako krepostno delo in vsi bodo opustili popolno življenje. Zakaj pač naj vztrajajo device? Zakaj naj vdove delajo? Zakaj naj omožene pazijo na zakonsko čistost? Grešimo vsi in potem se spokorimo, pa bomo enaki apostolom“ (C. Jov. II, 34). Kljub tej neenakosti v nebesih, vendar ne bo zato nobene nevoščljivosti mej blaženimi, ljubezen namreč, kaker pravi sv. Avguštin, bo spajala vse, da za nevoščljivost ne bo prostora (Tract. 67. in Jo. 3).

Ravno tako neresničen je ugovor, češ da katoliška vera največ zahteva. Zato je treba samo nekoliko primerjati razna veroizpovedanja, kaj ona zahtevajo in kaj ona nudijo. Poglejmo si stvar od blizu. Vzemi n. pr. 10 božjih zapovedi. Te ne vežejo samo katoličane, ampak vse kristijane, torej ravnotako pravoslavne, protestante, kalviniste in druge. Vežejo pa istotako tudi vse pagane, ker so to zapovedi, ki so zapisane v srce vsacega človeka. „Zakaj če pagani“, pravi sv. apostol Pavel, „kateri nimajo postave

po naravi, to delajo, kar je po postavi, so oni, dasi nimajo postave, sami sebi postava; oni kažejo, da je delo postave zapisano v njih srcih, ker jim pričuje njih vest" (Rim. 2, 14. 15). Torej niso drugoverci v tem oziru prav nič na boljšem. Če pa eden ali drugi tega ne spolnuje, zato še ni oproščen od postave, saj tudi mnogo katoličanov greši proti 10 božjim zapovedim in tudi niso oproščeni. Če je pa eden ali drugi brez lastne krivde slabo podučen o svojih dolžnostih, takega pač ne moremo obsojati, ampak k večemu lahko rečemo: Ne ve kaj dela. Saj tudi otroka ne obsojamo, če stori neumnost, ker vemo, da še nima pameti. Le nepremagljiva nevednost drugoverca opravičuje.

Ravnotako najdemo tudi pri drugih verah službo božjo, tudi pri njih najdemo duhovnike in redovnike itd., toda ničesar pa pri njih ne najdemo, kar imamo mi in to je zavest, da je naša vera najplemenitiša mej vsemi, in pa da je naša vera najbolj resnična, to je najbolj znanstveno dokazana.

Dokler pripadniki družih veroizpovedanj ne pridejo v stik z našo vero in iste ne spoznajo popolnoma, tako dolgo so morda tudi oni prepričani, da je njihova vera najplemenitiša in najresničniša. Toda njih vere ne zdrže primerjanja. Kaker hitro oni docela spoznajo katoliško bogoslužje, katoliški verski in нравni nauk (dogme in moralo), tedaj nimajo temu nasproti postaviti ničesar enakovrednega, tedaj morajo priznati, če so odkritosrčni, da je mej vsemi verami ravno katoliška najplemenitiša in najbolj znanstveno utemeljena. Dokaz temu so tisočeri in tisočeri spreobrnjenci (konvertiti), ki se leto za letom vračajo iz družih ver v katoliško Cerkev. Res je, da tudi našo vero — čeprav še zdavnaj ne v toliki meri — mnogi zapuščajo, vendar je razlika mej enimi in drugimi konvertiti velika kaker mej dnevom in nočjo. Konvertiti, ki se vračajo k nam, so navadno najboljši in najgorečniši, neredko store to le z velikimi žrtvami, mej tem ko so odpadniki od naše vere navadno suhe veje, s katerimi mi nismo ničesar izgubili in oni ničesar pridobili. Še nihče ni pristopil iz naše vere v drugo sè zavestjo, da je ona plemenitiša in resničniša, pač pa nasprotno. Izjeme v tem oziru le potrjujejo pravilo.

Poleg upravičene zavesti, da je naša katoliška vera najplemenitiša in najresničniša, imamo katoličani še neko drugo prednost pred drugimi verami. To so zakramenti in razne pobožnosti, nad katerimi se naša Evina hčerka isto tako hudeje, češ pri nas moramo zakramente prejemati, drugod pa tega ni treba. Tu bi bila naša Eva bolje naredila, če bi bila molčala. Ali veš zakaj so zakramenti, zakaj so pobožnosti? Ne veš! Če bi vedela, se ne bi mogla nad njimi spotikati. Znano ti je, kaj zahtevajo od človeka desetere božje zapovedi; isto zahtevajo ne samo od katoličanov, ampak od vseh ljudi. Ali pa veš tudi, kako je človek ravno po Evini krivdi slab in k slabemu nagnjen? To boš najbrže že vedela, drugače ne bi zdihovala, kako težka je spoved. In glej, tudi Bog to ve in katoliška Cerkev tudi. Zato pa ponuja Bog po sv. zakramentih, in katoliška Cerkev z raznimi pobožnostmi slabotnemu človeku roko, da lažje stori to, kar zahteva od njega v 10 božjih zapovedih. Saj so za-

kramenti kanali milosti, ki ni družega kot božja pomoč za slabotnega človeka. In ravno tisto namerjajo razne od katoliške Cerkve vpeljane pobožnosti. Ali se je še kedaj otrok jezil, če ga mati vodi za roko, da se ne spotakne in ne pade? In če se je, kako pravimo takemu otroku? Da je nespameten. To si tudi Ti, ker se huđuješ nad zakramenti in cerkvenimi pobožnostmi. Pripadniki drugih ver nas zavidajo za naše veličanstveno bogoslužje, za naše zakramente in pobožnosti. Dokaz temu je, da skušajo n. pr. angleški protestanti prav do pičice vse posnemati, kar vidijo pri katoličanih. Seveda je ta njihov trud zastonj, ker nimajo za seboj resnice. In ti se jeziš? V upanju, da si za sedaj ozdravljena, Te tudi jaz pozdravljam. Kedar zopet ne boš kaj razumela, pa piši.

* * *

Ko pristna radovedna Evina hčerka tudi vprašuješ, komu je namenjena literatura o tretjem redu, ker je bajè „večina pisana v mrtvem jeziku“ Predvsem se motiš, ko praviš, da je večina pisana v mrtvem jeziku. Mrtvi jezik je v navedeni literaturi samo latinski, in v tem jeziku pisanih del je v tej literaturi tako malo omenjenih, da komaj pridejo v poštev, vse drugo pa je pisano v živih jezikih narodov, katerih vsak je mnogo večji kot naš.

Ta tretjerredna literatura je najjasniši dokaz vsem tistim, ki tretji red postrani gledajo, kako vse drugače cenijo in uvažujejo tretji red drugi večji in kulturni narodi in je tako vsem udom tretjega reda v ponos, naj si jo že razumejo ali ne. Dalje pa lahko služi ta literatura vsem udom in voditeljem tretjega reda ko kažipot v tuji tretjerredni literaturi, v koliker iste. Slovenci še nimamo. Slednjič pa je imel sestavljavec te literature tudi tajno željo, da bi se udje in voditelji tretjega reda opogumili in sami preskrbeli tudi Slovencem vsaj nekaj podobnih knjig, kaker jih drugi narodi že v obilici imajo.

O potrebi in koristi sestankov voditeljev tretjega reda.

(Referat p. Filipa v Marlboru 6. avg. t. l.)

Medsebojne sestanke voditeljev tretjega reda zahteva bistvo in ugled tretjega reda. Nihče ne taji, da ima tretji red izreden pomen za sedanji plitvi in lehkoživi, v snov potopljeni in maloverni, uporni in prevzetni čas. Nihče ne more iti mimo resnih, za vse važnih klicev iz Rima, da se ne bi moral nanje ozirati in jih vpoštevati, zlasti onih papeških pisem o tretjem redu sv. Frančiška, ki so doseгла očitne uspehe po mnogih deželah. Če se pri nas za tretji red nekateri

ne menijo, če ga mnogi omalovažujejo, je temu mnogo kriva nevednost in nepoznanje te uplivne ustanove Frančiškove, ki je polna milosti in dobrot; tudi Slovenci bi jih bili lahko deležni, če bi tretji red temeljito in ne le po zunanje gojili.

Tretji red vpliva blaživno tudi na druge organizacije, celo na gospodarske in socijalne; nobene ne ovira, nobeni ni v kvar, pač pa vse dobro pospešuje.

Tretji red pa pri nas v sedanjih dušnopastirskih razmerah ne more vspevati in se dovolj razširiti v posameznih župnijah brez pomoči svetnih gg. duhovnikov. Res da je veliko ljudi in z večjo silo na se vlekel v prejšnjem času, ko so ga imeli redkokje, pa je bil mnogim nedostopen radi oddaljenosti; zato ni mogel donášati sadov, ki jih sv. Cerkev od njega po pravici pričakuje. Zato je Rim želel, naj ga imajo v vsaki župniji. Hvala Bogu! Ta želja je v naši škofiji že večjidel izpolnjena. Navadno se pa dogaja, da tisto, kar nam je blizu, polagoma izgubi svojo bleščobo in postane vsakidanje. Ker pa po sedanjih postavah cerkvenega prava redovniki ne morejo do ljudstva preko župnikov in brez njih, zato je sveta dolžnost, ki jo nareka krščanska ljubezen, apostolska gorečnost, plemenita nesebičnost, da se gg. župniki zavzamejo za tretji red, da ljudi podučujejo o njegovem bistvu, dolžnostih in milostih, kaker so naročili papež Leon XIII. v pismu izdanem 17. sept. 1882. l. Tam pišejo škofom: „Potrudite se torej, da bodo ljudje poznali tretji red ter ga po resnici cenili; skrbite, da bodo dušni pastirji pridno podučevali, kakšen je, kako lahko je vsakemu vanj stopiti, koliko in kako velike pravice ima za dušno zveličanje, koliko koristi obeta sploh in vsakemu posebej.“ (Prim. Cv. IV. 1. zv. 12 str.)

Večina sedanjih svetnih gospodov pa ni imela prilike vzgojiti se za voditelje tretjega reda. Poleg te pomanjkljivosti ste pa slišali tu ali tam kako napačno sodbo o tretjem redu, živeli ste mogoče delj časa v krivem naziranju, vtepli so se v glavo razni predsodki, prišla je zraven še kaka ignorantia culpabilis in vse to je zadrževalo ali oviralo razvoj tretjega reda v marisikateri župniji. Voditelj tretjega reda mora dobro poznati vodilo tretjega reda, njegovo zgodovino, življenje raznih tretjerednih svetnikov in svetnic, papeška pisma, zlasti ona Leona XIII., Pija X. in Benedikta XV.; potem je potrebna tudi askeza in večkrat tudi mistika. Zato bi bile potrebne pripravne knjige in tretjeredni listi, ki jih je pa v tem času težko večje število naročiti.

Vsemu temu moremo vsaj deloma odpomoči s pogostimi sestanki voditeljev. Tu nam je mogoče spoznavati tretji red, njegov vpliv, blagoslov, milosti, dolžnosti; tu se moremo spodbujati k delu, učiti se drug od drugega napak, ki se jih moramo pri vodstvu tretjeredne skupščine ogibati, tu zvmemo razne dobre stvari, ki jih moremo vpeljati, tu se vadimo v vodstvu duš, dobimo navodila, pøduk, tolažbo v zoprnostih, na ketere naleti vsak voditelj, veselje se poživlja, dobiva vnema in srčnost.

Tretji red je pravi red, v resnici se pa v večini naših župnij še ni dvignil nad nayadne bratovščine, ali je pa za njimi celo zaostal in ni mogel donášati sadov, katere donáša tam, kjer tretji red prav gojijo. Manjka mu organizacije

ali smotrno urejenega delovanja. Za red v njem morajo skrbeti voditelji; ti pa morajo biti zato sami prav urejeni, ker nihče ne more drugim dati, česar sam nima. Če hočemo tretji red držati v redu, moramo urediti sami sebe. Moči in zmožnosti za obojno delo si nabira na skupnih sestankih. Na njih se praktično uči drug od drugega, kakó kako delo pričeti, nadaljevati, izpopolnjevati, kako naj vsi enotno postopajo v tem in onem slučaju. S tem bi prišli nehote do praktičnega pravilnika za redovne odbore . . . Ta pravilnik naj bi tudi uredil razmerje do Marijinih družb, do Orlov in drugih organizacij. Delovanje vseh teh naj bilo složno: drug drugemu v pomoč, ne navskriž, drugi z drugimi, ne proti drugim.

V vseh organizacijah naj bi se v svrhu vedno napredujočega dela vkljub sprememb raznih voditeljev, pisali zapisniki. Iz takih bi nastala učna knjiga za naslednike v povzdigo naraščaja.

K vsemu temu vodijo redni sestanki voditeljev; poglobljajo in vne-majo nas, koristijo sv. Cerkvi.

P. Filip Benicij.

Razgled po serafinskem svetu.

Odgovor na ugovore ali očitanja. Neka sestra iz tretjeredne skupščine N. se britko pritožuje in tarna, da bi skorej verjela nasprotnikom, da tretji red res nič ne dela, češ, da se katoliškega shoda in slavnostnega obhoda, pri nas bi rekli procesije, ni vdeležil. „Sicer ste nekaj obetali (Cv. 7—8) in nas vabili, naj se obhoda vdeležimo v obilnem številu, potem ste nas pa na cedilu pustili in molčali. Zakaj tako ravnote? Ali ni to tretjemu redu v škodo? Lahko, da Vam to pismo ne bo ugajalo, pa vedite, da tudi nam ni všeč, da nas tako v kot potiskate pri katoliških prireditvah. Pisala sem Vam pa zato, da nam ne bote očitali, da tretjeredniki nič ne delamo“ . . . — Ne huduj se, spoštovana sestra! Provincijaljno vodstvo tretjega reda je katoliškega shoda pripravljavni odbor obvestilo, da se tretji red želi vdeželiti skupnega obhoda po mestu. Odpisali so nam od tam, da se bodo obhoda skupno (korporativno) vdeležili le „jezdecí, orli in narodne noše“, tretjeredniki pa da naj se razdele pri obhodu na posamezne dekanije. Nam ni bilo všeč, da bi se tako velika organizacija, ki šteje nad 60 tisoč članov, tako razcepila pri katoliški prireditvi; zdelo se nam je, da nismo zaželjeni, zato se nadalje nismo vsiljevali, ker smo spoznali, da smo mnogi na zunanji pogled prestari in premalo mikavni. — Kar tiče očitanje, da tretji red premalo dela, pripoznajmo, da za tiste, ki mislijo, da dela za katoliško stvar samo tisti, ki kriči z jezikom o katoličanstvu, živi pa drugače, res nismo; mi smo mnenja, da dela za katoliško cerkev mnogo bolj tisti, ki izpolnuje njene zapovedi in živi katoliško. Sicer pa nam ni treba žalovati, če se nismo skazovali na zunaj in se klanjali mogočnim. Naša manifestacija je življenje po veri. —

Neka druga oseba, podpisana na odprti dopisnici z V. P. piše: „Ko bi imeli tretjeredniki malo več ljubezni do bližnjega, pa bi bilo mnogo boljše

na svetu, ker po takšnih ljudeh si ljudje najbolj zgled vzamejo." — Pismo je bilo oddano na pošto zadnjega septembra v Rogaški Slatini. V tem kraju nekje ne bo vse v redu — pisava je ženske roke, torej bo najbrže mej dvema ali večimi od njih kaj napetega in zdaj kar naenkrat V. P. zatrobi na veliki rog, da imajo tretjeredniki premalo ljubezni. Nad tri milijone jih je na svetu in vsi so krivi, če jih nekje na Štajerskem par nima dovolj ljubezni! Tako natolcevanje je zares proti ljubezni in ni brez greha. Če imate kake razprtije mej sabo, poravnajte jih z lepa, če ne gre, povejte to svojemu voditelju ali vizitatorju, kedar bo prišel ali ga pa pokličite, naj pride, nikaker pa ne gre, da bi napake par Vaših vsem tretjerednikom naprtili in jemali tretjemu redu ugled. — Vsi drugi tretjeredniki pa se trudite za pravo ljubezen po zapovedi Vodila: „naj gojijo blagovoljno ljubezen mej sabo in do družih.“

Še neka Magdalena, pa ne vemo, ali ona pred spreobrnjenjem ali tista po spreobrnjenju, nam je pisala; modro je pri pismu edino to, da je bilo zaprto. Svetujemo ji, naj prebere v tem zvezku Cv. članek o molčečnosti.

Glede pisem povemo, da se vsak resno misleč človek v pismu podpiše. Skriva se samo tat in tisti, ki ima kaj napačnega na vesti in ne misli in ne piše pošteno. Bodite odkritosrčni in značajni!

Luče v Savinjski dolini. Tukaj smo kanonično ustanovili lastno skupščino tretjega reda sv. Fr. dne 15. julija t. l. Skupščina šteje 60 udov in ima vsako tretjo nedeljo v mesecu svoj shod po prvem opraviilu. Vodi jo g. kapelan J. Mikolič. — J. M.

Preserje pri Ljubljani. Tudi v tej župniji so ustanovili novo tretjeredno skupščino, ki ima okoli 40 starih udov vpisanih v Ljubljani, dvajset je pa bilo na novo sprejetih.

V Ljubljani smo obhajali 2.—4. okt. tridnevnicco na čast sv. o. Frančišku. Imeli smo po dve pridigi na dan. P. voditelj nam je popisoval Frančiškove mladostne vzore o svetu, katere je, ko je bolj spoznal Boga, sprejmenil in se oklenil najvišjega ubožstva ter božje volje. Povdarjal je Frančiškove tri redove in njegovo apostolsko delo ter nam nazadnje za sklep govoril o Frančiškovih bojih in zmagah nad svetom in nad sabo, da je svojo voljo in vse delo podvrigel volji Najvišjega, tako da je mogel reči: Bog moj, moje vse.

Zborovanje voditeljev 27. avgusta. Po pozdravu dobrodošlih je provincijalni p. komisar tretjega reda omenil nekatere koristi, ki jih ima duhovnik od tretjega reda za se in posebej še za svojo župnijo. — Potem po- toži, da pravijo tudi nekateri gospodje, da tretjeredniki niso dobri. Na to nadaljuje: „Kaj ne, preč. gospodje, da se smem tu poslužiti dognanega načela: „izjema potrjuje pravilo“, saj vsi vemo, da so ravno tretjeredniki najbolj zgledni kristjani, najboljši pomočniki v podpiranju vsega dobrega.“ Na- šteje nekatere slučaje: bolniki, vzgoja otrok, časopisi, volitve, dobre knjige, procesije, pobožnosti itd. „Vender pa moram priznati, da tudi mej tretje- redniki niso poyšod in vselej vsi dobri. Zakaj pa ne? Kje je krivda? „Riba pri glavi smrdi.“ Mnogih napak smo krivi mi, ker skupščin ne vodimo s pravo vnemo in ljubeznijo; veliko glavnih dolžnosti opravljamo le za silo, morebiti z nevoljo, površno, ali jih nekateri celo opuščajo. Pojdimo k po- sameznostim: Pri sprejemu nekateri nič ne vprašajo ne odbora, ne koga drugzega, ali je ta oseba za tretji red ali ni — vsak je dober, da se le oglasi. Pri sprejemanju je treba izbirati. Nekateri mlade odpravljajo, češ imaš še čas, stare pa sprejemajo, češ molila bo že in v cerkev hodila, kakor bi bilo to vse. Če hočemo imeti dobre tretjerednike, jih moramo vzgojiti; stari se ne dajo več vpogniti, kar so, to bodo ostali; zato bi priporočal, da spreje-

majte mlade, ki imajo dobro voljo vodilo izpolnjevati. Prav starih, ki ne morejo redno na shode hoditi, ki so že opešali, ne kaže sprejemati, saj ne morejo tretjemu redu nič koristiti. Načelo, ki so je gotovi gospodje že včasih povdarjali: dekleta v Marijino družbo, žene pa v tretji red, ni cerkveno, ni katoliško. Kedor je izpolnil 14 let in je lepega obnašanja, miroljuben, trden v veri in udan sv. Cerkvi, ni prav nič manj sposoben za Tretji red, kakor za Marijino družbo in Tretji red zanj nič manj pripraven ko Marijina družba. Sprejem naj se vrši po tretjerednem obredniku javno v cerkvi in slovesno. — Napaka voditeljev je, da sprejetih novincev ne podučijo. Podučitev novincev je neobhodno potreben, potreben pa tudi mnogim voditeljem za vodstvo. Preberite vsaj za se knjigo: Red za ljudi živeče mej svetom, kakor tekizem bote pa že iz šole znali razložiti ono o molitvi, o sv. spovedi, o sv. maši, o čednostih. — Mesečni shodi se po mnogih skupščinah ne vršijo redno in vsaki mesec. Nekateri mislijo, da je za tretjerednike vsaka pridiga dobra, pa je najboljša komaj dovolj dobra. Karati, grajati zna vsa kedo tudi brez priprave, tretjerednikom je pa treba čednosti, zato naj se na shodih o teh pogosto govori. To se pa brez dobre priprave ne bo posrečilo. — Ali dobivajo Vaši tretjeredniki vesoljno odvezo na določene dni in papežev blagoslov vsaj dvakrat na leto? Ako ne, je tudi to napaka, ki jo je treba popraviti. Tretjeredniki imajo pravico do obojnega, voditelj ima pa pravico in dolžnost deliti obojno. — Tudi pravice tretjerednih odborov se marisikje premalo upoštevajo: sklicujte seje po potrebi in velikosti skupščine in dajajte bolj važne stvari na posvetovanje in glasovanje. Odbor je zato, da dela, on je pravo predstojništvo skupščine, voditelj je le voditelj, da vodi ude in odbor, ne pa da bi delal sam preko odbora. Bolj natančno imate odborovo delovanje popisano v že imenovanem knjigi: Red za ljudi mej svetom. — Kaj pa letna vizitacija? Dolžnost voditeljeva oz. odbora je, da prosi vsako leto za vizitatorja. Tudi v tem so nekateri voditelji prepočasni. — Glede zapisnikov je rekel, naj bo za novince poseben zapisnik, iz katerega se prepiše v glavni zapisnik takrat, ko napravi novinec obljube. Na to je sledilo pojasnilo glede bolniške postrežbe.¹⁾ Potem je bila dana priložnost, da je lahko vsak od zbranih gospodov povedal svoje misli. Eden je predlagal, naj bi Cv. dalo natisniti pesmi za shode z notami. — Drugi je želel, naj bi izdali molitvenik za tretjerednike. — Glede pesmi in molitvenika prosimo, naj se oglasijo do konca novembra vsi oni voditelji oz. odbori, ki jih želijo in naj povedo, koliko izvodov pesmi ali molitvenika bi vzeli. Mi namreč nimamo blagajne, ki bi to založila. Čim več bo odjemalcev, tem ceneje bo. V prihodnjem zvezku bomo mogli ceno naznaniti, če ne bote pozabili oglasiti se. — Nadalje je eden gospodov svetoval, naj bo na deželi za vsako vas po eden odbornik(ica). To je vrediti po velikosti vasi in številu članov v isti vasi. — P. Mavricij je bil za to, naj bi večkrat prirejali krajevne shode in da bi za l. 1926., ko je 700letnica smrti sv. Frančiška, priredili skupen shod vseh tretjerednikov na Slovenskem s predstavo slik iz Frančiškovega življenja. Več jih je temu pritrjevalo, nekateri drugi so ugovarjali, da je potovanje predrago, da ljudje nimajo časa itd. — Neki drugi gospod je rekel, naj bi škapulirji imeli samo sliko sv. Frančiška ali franč. gerb (dve roki). V tem bodo nekateri hoteli sliko na vsakem koncu, kakor dosedaj, drugi imajo lahko samo eno, saj je škapulir veljaven tudi brez slik, samo da je blago iz volne. — Zopet drugi gospod se je pritožil, da Cv. ne prihaja v pravem času, da naj Cv. dopise sprejema, ne pa meče v koš, da naj bo bolj živahno. Urednika

¹⁾ Ker je mariborski p. voditelj prosil, naj še ne izvršimo v Cv. (9—10 zv.) napovedanega sklepa, ampak naj še malo počakamo, bomo čakali so konca novembra.

Cv. pri tem ni bilo zraven. Naj mu bo dovoljeno tu se zagovarjati. Glede časa je v Cv. zapisano, da izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Če bi mogli, bi radi poslali vsem naenkrat, pa naš upravitelj nima nobene plače, ker še v tiskarni komaj dolgove poravnamo; potrudi se pa, da razpošlje kakor hitro more. Lehko se pa tudi dogodi, je včasih tudi pošta malo potrasna. Zato prosimo malo potrpljenja, saj moramo tudi mi večkrat kaj popetpeti. Ako bi bilo pa kaj napačnega, prosimo reklamacije. — Kar tiče dopise, verjemite, da jih urednik ne meče v koš, saj jih še za list nima dovolj. Za ta zvezek je samo en kratek dopis iz Luč, od drugod prav nobenega. Če pa urednik kak stavek kaj skrajša ali dopolni ali popravi, pa stori le svojo dolžnost. Oprostite mu, on je odgovoren za vse in vsem naročnikom; vsem pa ni mogoče vstreči, trudi se pa, da bi vsem vstregel. — In pa živahno ni Cv. dovolj. Verjamemo! živahnost je jako obsežen pojem. Najberže tudi sv. pismo mnogim ni dovolj živahno, pa vendar obsega božjo besedo. Podučne knjige in asketične razprave sploh navadno niso živahne v modernem zmyslu. In Cv. ima namen podučevati, spodbujati, navajati k pobožnemu življenju. Sicer bi pa radi imeli in tudi prosimo, naj nam kedo kaj živahnega pošlje, samo da se bo vjemalo z namenom našega Cv. in da bo v spodbudo dobremu. Naj mi bo dovoljeno navesti par slučajev: Pred kakimi petimi leti je prišla ljubljanska kuharica, dobra in vestna tretjerednica, stara okoli 25 let prosit v tretjeredno knjižnico, naj ji dam kako knjigo. „Kakšno bi rada?“ prašam — „Kako bolj kratkočasno za razvedrilo,“ odgovori ona. Potem bo morebiti dobra ona Alešovčeva: Ljubljanske slike, si mislim in ji jo dam. — Čez par dni jo prinese nazaj in pravi: „P. voditelj, ta me preveč raztrese, prosim za kako drugo.“ Na to ji dam Cvetja drugi letnik, kjer so povesti iz življenja sv. Fr. in popis življenja sv. Elizabete. Čez kakih štirideset dni prinese Cvetje nazaj in se zahvaljuje za tako lepo branje ter prosi, naj ji dam zopet kak letnik Cvetja. Dal sem ji popis življenja sv. Angelje in zopet se vrgajalo in je zopet prosila za kak nadaljni letnik Cvetja in tako je šlo naprej, da bo kmalu prebrala vse letnike Cvetja in vsi ji ugajajo, ker so tako živahno pisani. — Prišle so pa tudi druge osebe, tudi nekaj tretjerednic, ki so Cvetje vzele, pa so drugič želele kaj drugega, ker jim je bilo Cvetje prepusto. — Iz desetletne izkušnje rečem, da osebe, ki se zares trudijo za napredek v duhovnem življenju Cvetje rade prebirajo in se jim zdi dovolj živahno, bolj posvetne in za duhovno življenje površne pa bolj ljubijo knjige in liste, ki so bolj za razvedrilo, smeh in raztresenost. — Kaj nam je storiti? Ali naj pišemo tako in take stvari, da bomo ugajali, ali tako in o takem, da bomo vrgajali? Vemo, da je bolj prijetno prvo in da bolj vleče, pa bomo ostali pri drugem, ker smatramo to za svojo dolžnost in nalogo. Nekateri naši in drugih narodov časopisi, tudi nabožni, so hoteli le dopasti in koliker mogoče veliko naročnikov pridobiti, pa narodu svojemu niso koristili, ljudi niso zboljšali, ampak jih kvarili. To pa ni delo za narod, to je delo proti narodu. — Ne smete pa misliti, da smo mnenja, da je naše Cvetje popolno, da se ne da nič zboljšati. Mnogo bi se moglo zboljšati, veliko lepše in boljše napraviti, če bi vsi oni, ki bi mogli kaj napisati zares tudi kaj dobrega napisali, ne pa samo od daleč stali in kritizirali.

Zadnji, ki se je oglasil, je povdarjal, naj voditelj pri sprejemu razloži vse tretjeredne dolžnosti, kako je nositi škapulir, kakšne milosti daje tretji red itd. Opazka je bila prav na mestu, samo da je nemogoče pri sprejemu razložiti vseh tretjerednih dolžnosti in milosti. Tudi obrednik tega ne zahteva. Dolžnosti, ki jih novinec sprejme pri sprejemu, naj se kratko omejuje (molitev, redovna obleka, popolni odpustek pri sprejemu in večerno spravevanje vesti), drugo naj se pa razloži pri poduku za novince. Če bi tudi

pri sprejemu kateri voditelj vse povedal, si novinec ne bo vsega zapomnil; predno bo doma, bo več ko polovico, ali pa vse pozabil. Zato k sklepu tega sporočila še enkrat prosimo: Podučite novince pri mesečnem poduku za novince in agitirajte za Cvetje.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Tretjerednica H. K. v težki dolgotrajni bolezni. — Več starih in bolehnih. — Neka tretjeredna skupščina za dober naraščaj. — Sobratje in sestre na Goriškem.

II. Umrli udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Mar. Gomilšek, Ana Štembal, Mar. Kostrevc (54 l. v III. r.), Frančiška Zlatnar (50 let v III. r.), Ktr. Ažbe, Frančiška Lunder, Marija Celar, Jera Lokar, Mar. Mihečič, Friderik Lašan, ki je bil več let apost. sindik naše redovne okrajine, v prejšnjih letih je pa veliko storil za Marijanišče.

2. **ježke:** Magd. Pungartner, Neža Dovč, Ana Rebol, Mar. Doberlet.

3. **cerkljanske** na Gor.: Mar. Štular, Mar. Kimovec.

4. **škofjeloške:** Šk. Loka: Janez Peternej, Jurij Trobec, Frančiška Bernik, Marija Peternej, Terezija Alič, Mina Starman, Neža Bergant, Uršula Bertoncej, Frančiška Schmeidler, Marija Subic, Marija Rink, Antonija Golob, Marija Lustik, Marijana Puc. — Stara Loka: Jožef Hafner, Helena König, Mina Pintar, Neža Krek, Uršula Hafner, Mina Kokalj. — Žabnica: Katarina Omejc in Katarina Vilfan. — Sora: Mina Bečan in Ana Stare. — Šmartin pri Kranju: Mina Ambrož, Marija Hafner, Marija Šarec, Neža Tepina in Marija Kristan. — Lučine: Helena Nartnik.

5. **celjskega** okrožja: Celje: Terezija Matec, Frančiška Čugmeister. — Teharje: Marija Kopoljšek. — Galicija: Janez Grobelnik. — Zibika: Ema Čebular, Anton Pilko. — Št. Rupert: Jera Kolšek. — Kostričnica: Jera Erjavec. — Dol pri Hr.: Marija Kandolf. — Št. Pavel: Alblna Zotter. — Dramlje: Ivana Šket. — Dollč: Helena Jovan. — Trbovlje: Mairja Homšek.

6. **brezjanske:** Terezija Klinc (50 l. v III. r.) iz ljubljanske skup. št. 2783.

7. **mariborskega** okrožja: Maribor: Terezija Šauperl, Alojzij Korazija † pri Sveti Trojici v Sl. g., Marlija Glessauf. — Sv. Peter pri Mariboru: Jozefa in Terezija Cvikl, El. Ribič, Alojzija Kaloh, M. Pišek kot šolska S. Metodija. — Sv. Lovrenc n. Dr. p.: M. Kukovič, M. Hertiš, M. Kozoderc. — Fram: Neža Podkužnik, M. Sagadin, Marijeta Stauber, A. Stern, Barbara Planjšek, Alojzija Bernik, Kata Prelog, M. Terlep. — Sv. Barbara v Slov. Goricah: Miha Alt, M. Colnik, Neža Krušnik, Franc Domiter, Jakob Vašl, Matija Menhart. — Kamnica: Č. šolska S. M. Irmira Pinter † 2. oktobra. — Hoče: Martilda Predanič, Šimon Lešnik. — Ljutomer: Terezija Misleta. — Sv. Jurij, ob j. ž.: M. Kristan. — Sv. Križ pri Mariboru: Janez Seršen, Matija Maček, Marijeta Čerič, Ana Elznik. — Zg. Sv. Kungota: preč. g. Mihael Kos, župnik † 19. septembra. — Remšnik: Jozefa Pažek, M. Krelj, El. Plazonik. — Jarenina: Franc in Katarina Donko, Emilija Somer.

Zahvala za uslišano molitev.

Avgusta meseca sem v obilni zaposlenosti čez pet dni še le zapazil, da nimam ključev od blagajne. Nevarnost je bila za ono, kar je bilo v blagajni. Zelo nemiren sem postal, ko sem iskal ključce celo popoldne in pozno v noč, pa zastonj. Zvečer sem obljubil na čast sv. Antonu dar za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški in tudi, da bom zahvalo objavil v Cv. s polnim imenom. Zdaj se še le spomnim, da sem pred dvema dnevoma bil v 50 milj oddaljenem kraju, pa nikaker nisem mislil, da bi bil imel takrat ključce še sabo. Po noči mi je rekel neki notranji glas, naj se peljem tja, pa mislil sem, da bo pot brezvspešna. Šel sem četudi nerad in sem zvedel, da sem izročil svoje ključce ključarju z drugimi vred. Poprava takih ameriškanskih ključavnic je draga stvar, zato drage volje pošljem obljubljeni dar. Jos. Pollak, duhovnik. (Prav lepa hvala za poslani dar 5 Dol. za cerkev in poslanih 7 int. Bog plačaj!) — K. M. se zahvaljuje sv. Ant. in Frančišku (najberže Klemenu) Hofbauerju za dobljeno stanovanje. Zahvala je bila obljubljena in prošnja po večkratni devetdnevnicu uslišana. — Julijana Cimerman se zahvaljuje Jezusovim ranam. M. Mariji, sv. Antonu in sv. Roku za čudežno ozdravljenje hude bolečine na obrazu.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. vikarij. — Vredil p. Salvator Zóbec.

Red za ljudi živeče mej svetom. Dobi se le nevezan po 5 Din., obsega pa poglavitne dolžnosti, odpustke in ves potreben poduk za tretjerednike in tiste, ki bi tretji red radi poznali.

Nadalje vam priporočamo: **Sveto obhajilo.** 40 različnih obhajilnih molitev v zvezi s cerkvenim letom. Po L. Soengenu D. J. izdali očetje Družbe Jezusove v Ljubljani. Stane v platno vezan 12 Din., sè zlato obrezo 18 Din. Naroča se pri Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Otok srečnih. Življenje kartuzijancev. Naroča se v kartuzijanskem samostanu p. Št. Jernej na Dolenjskem. Obsega 20 str.

P. Vittorino Facchinetti, francescano: **Le stimmate di S. Francesco d' Assisi** nel VII Centenario del grande miracolo (1224—1924). Milano. Casa editrice S. Lega Eucaristica 1924. — To je naslov knjige, ki je izešla lansko leto za 700letnico vtisnenja ran sv. Frančiška. Zunanja četrtninska oblika in oprema knjige je moderna, ima 65 slik raznih časov in raznih slikarjev o vtisnenju ran ter obsega razen slik, ki so posebej priložene, 132 strani razprave. Papir je izbran in primeren za vsako salonsko knjigo. V prvem delu (str. 13—42) navaja pisatelj zgodovinske dokaze, da je sv. Fr. rane v resnici prejel in nosil do svoje smrti. V drugem delu (str. 45—78) izpodbija in z utemeljenimi dokazi zavrača trditve raznih nasprotnikov ran sv. Fr. Ta del ni nič manj, ali pa še bolj zajemljiv, ko prvi, pa tako temeljit, da nobenemu ugovoru ne prizanese, ter vse prav sijajno in temeljito pobije. Tretji del knjige razpravlja in navaja spise, pesmi, slike oz. pisatelje, pesnike in slikarje, ki so opisovali, opevali in vpodabljali sv. Frančiška, ko je prejel svoje rane na gori Alverniji. Knjigo bi bili že lani priporočili, pa smo naročeno prekasno prejeli. Zato jo prijateljem in častivcem, ki razumejo italijanski jezik, priporočimo letos, saj ima dobra knjiga tudi čez leta svojo vrednost. Storimo pa to ne za reklamo — ker nas nihče ni prosil ali nam knjigo v oceno poslal — ampak iz ljubezni do sv. Frančiška, da bi ga vedno bolj spoznavali, častili in posnemali. Čim bližje smo Frančišku, tem bližje smo Kristusu.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški (v din.) Nabrali so: M. Lukanc 1.930, M. Vehovec 155, Fr. Tepin 100, M. Žibert 76, M. Jarc 173, v Mariboru 1317-50. Darovali so: g. J. Kopač 12.000, Ivana Popolari (Egipt) 800; Tretjeredniki: v Škofji Loki 1100, v Mavčičah 565, v Komendi (ponovno) 464, v Kamniku 307, v Veržeju 153-75, pri Sv. Martinu p. Vurbergu 175, v Železnikih 100, pri Sv. Križu nad Mariborom 78, v Šmarju pod Lj. 60, v Št. Vidu 100, pri Sv. Križu p. Liti 50, v Dobletini in Žlabru 850, v Gorici 100 lir, v Vipavi 90 lir, Mar. družba in tretji red na Št. Urški gori 200; I. Hrietz 269; po 200: Fr. Šifrer, I. Hliš, A. Golob, M. Pajer; po 100: A. Vovk, I. Kopalnik, Helena, ga. Lederhas, M. Vrhovnik, M. Razboršek, A. Bernot, Murič, M. Grum, več neimenov.; po 50: Fa. Kadilnik, Urš. Jarc, Ktr. Marčun, M. Repanšek; 45 Št. Rupert (Dol), J. Podbevšek 40, Marija Repnik 33, Mrj. Mlakar 30, Langerholc (Marib.) 20, v lirah: Košir 50, Abuja 25, č. g. Reščič 21, Pečenko 20, Knitrin 10, Blaško 5, Grilanc 5, Vrtovec 5, trije neim. 124, M. Svete 5 dolarjev, neim. iz Cirknice 40, po 100: M. Novak, I. Smerekar, A. Lebar; M. Lukanc nabrala 870. — V Ljublj. g. Al. Persche 100, g. Fr. Dolinar 1000; Neimenovan Kamničan 1000, Rotija Jerala 20. — Zbirka Št. Peter v Savinjski dolini 12.250 in sicer so darovale posamezne vasi: Gornje Grušovlje 1620, Zalog 360, Spodnje Grušovlje: Ušen Marija 1000, drugi 1600, Podlog: Mak Jožef 500, drugi 2240, Št. Peter 1350, Roje 2570. G. kaplan

J. Mikolič v Škalah 50, g. kaplan J. Guzej v Velenju 50. Zbirka v Gotovljah 9240 in sicer: preč. g. župnik Robert Vaclavik 250, sestri Ana in Terezija Zupanič 1000, Martin Lillja 1000, Zagode 1000, Rehar 1000, Škafar 500, drugi ostalo. Dekliška Mar. družba Nazarje 840. Tretjeredniki v Novem mestu 3000. Ljubljanski tretjeredniki (Ill. zbirka) 10.000. Iz Amerike: Mrs. Barb. Štrucelj, Mrs. Mar. Mesner in 2 N. 4 dol.

Za kruhe sv. Antona: z Brezja 130. Žirovnik Ana 10. — Povrni dobri Bog!

Tretjeredne vaje za november in december 1925.

Ljubljana: M. shod: 15. novembra in 20. dec. ob polu 5. uri pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. uri zjutraj v dvorani. — Poduk za nov.: 8. nov. in 26. dec. po litanih. — Odborne seje: za moške le 20. dec. ob 10. dop.; za ženske: v nov. na dan shoda in 27. dec. ob 4. pop. — Sprejem novih udov in obljube novincev: 1. nov. po lit. v dvorani. — Novomesto: m. shod tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop. Obljube novincev 15. nov., poduk za nov. 20. dec. po shodu.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

November.

December.

1 N	V.O.	Vsi sveti	1 T	Čm.	Bl. Anton B. 1. r.
2 P	†	Spomin vernih duš	2 S	Čm.	Sv. Bibijana
3 T	Čm.	Bl. Rajnerij 1. r.	3 Č		Sv. Fr. Ksaverij
4 S		Sv. Karol B. Sv. Vital in A.	4 P		Sv. Peter Krizlg. c. uč. Sv. Barb.
5 Č		Svete relikvijs	5 S	Čm.	Bl. Nikolaj Tavelič 1. r.
6 P	Čm.	Bl. Marjeta Lot. 2. r.	6 N		2. adv. Sv. Nikolaj šk.
7 S	Čm.	Bl. Helena 2. r.	7 P		post. Sv. Ambrož c. uč.
8 N		23. po bink.	8 T	† V.O.	Brezmadežno spočetje D. M.
9 P		Posv. c. presv. Odrēš.	9 S		Bl. Elizab. in Delfina 3. r.
10 T		Sv. Andrej Avel.	10 Č		Bl. Peter Sijenski 3. r.
11 S		Sv. Martin šk.	11 P		Bl. Hugolin 3. r.
12 Č	Čm.	Bl. Gabr. in Jan. 1. 3. r.	12 S	†	Najdenje trupla sv. Fr.
13 P	†	Sv. Didak 1. r.	13 N		3. adv.
14 S	†	Sv. Jozafat šk. m.	14 P		Bl. Konrad in Bartol 1. 3. r.
15 N		24. po bink. Sv. Gertruda	15 T	†	Osmina brezmdž. sp.
16 P	†	Sv. Agneza Asiška 2. r.	16 S		kvatrna. Sv. Evzebij
17 T	Čm.	Bl. Salomeja in Ivana 2. 3. r.	17 Č		Mlt. in sv. m. od dneva
18 S		Posv. c. sv. ap.	18 P		kvatrni. Mlt. in sv. m. od dneva
19 Č	† V.O.	Sv. Elizabeta 3. r. zaščitnica	19 S		kvatrna. Mlt. in sv. m. od sab.
20 P		Sv. Feliks	20 N		4. adv.
21 S	V.O.	Darovanje D. M.	21 P		Sv. Tomaž ap.
22 N		25. po bink. Sv. Cecilija	22 T		Mlt. in sv. m. od dneva
23 P		Sv. Klemen p. Sv. Felicita	23 S		Bl. Nikolaj 1. r.
24 T		Sv. Janez od Križa, Sv. Kriz.	24 Č		post. božična vilija
25 S	V.O.	Sv. Katarina	25 P	† V.O.	Božič
26 Č	†	Sv. Leonard 1. r. Osm. sv. Elz.	26 S		Sv. Štefan
27 P		Bl. Bernard in Humil 1. r.	27 N		Sv. Janez ev.
28 S	†	Sv. Jakob iz Marke 1. r.	28 P		Nedolžni otročiči
		Mali ofcij bl. D. M. za adv. čas	29 T		Sv. Tomaž šk.
29 N	†	1. adventna	30 S		Mlt. in sv. m. od ned.
30 P		Sv. Andrej ap.	31 Č		Sv. Silvester p.

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti
VO = vesoljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.

Srečno novo leto!